

ERCIYES ÜNİVERSİTESİ

İLÂHİYAT FAKÜLTESİ
DERGİSİ

Prof. Dr. Şaban Kuzgun'un Anısına

SAYI : 11

KAYSERİ – 2001

YAYIN KOMİSYONU

Prof. Dr. Cihat TUNÇ
Prof. Dr. Harun GÜNGÖR
Doç. Dr. Abdulvahap TAŞTAN

SAHİBİ

Prof. Dr. Celal KIRCA

MESUL MÜDÜRÜ

Doç. Dr. Abdulvahap TAŞTAN

NOT : Makalelerin İلمي Sorumluluđu Yazarlarına Aittir.

Erciyes Üniversitesi Matbaası
KAYSERİ - 2001

**PROF. DR. ŞABAN KUZGUN'UN
KISA HAYATI VE ESERLERİ**

Doç. Dr. Mustafa Ünal*

Prof. Dr. Şaban Kuzgun, Samsun ilinin Çarşamba ilçesi Akçatarla Köyü'nde, 03.02.1950 tarihinde dünyaya geldi. İlk ve Orta Okul eğitimini Bursa'da, Lise'yi İstanbul'da tamamladıktan sonra, 1975 yılında Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden mezun oldu. 1975-1977 yılları arasında iki yıl lise öğretmenliği yaptı.

Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dinler Tarihi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Hikmet Tanyu ve Dil-Tarih ve Coğrafya fakültesi Türk Kültür Tarihi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Bahattin Ögel'in birlikte yönettiği "*Hazarların Yahudileşmesi ve Karai İnanıcı Üzerine Bir Araştırma*" adlı tezi ile doktorasını 1980 yılında, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dinler Tarihi Anabilim dalında tamamladı.

1981 yılında kısa dönem askerlik görevini tamamladı.

1977 yılından itibaren Asistan Öğretim Görevlisi olarak çalıştığı Milli Eğitim Bakanlığına bağlı Kayseri Yüksek İslam Enstitüsü 1982 yılında, 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK) kanunu ile Erciyes Üniversitesi'ne bağlı İlahiyat Fakültesi'ne dönüştürülünce, bu fakültenin Dinler Tarihi Anabilim Dalına Yardımcı Doçent kadrosuna, Öğretim Üyesi olarak atandı.

1985 yılında hazırlamış olduğu "*İslam Kaynaklarına Göre Hz. İbrahim ve Hanıflık*" adlı doçentlik takdim tezi ile Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dinler Tarihi Anabilim dalında doçent, 1993 yılında da profesörlük unvanını aldı. 1988-1989 yılları arasında bir yıl süre ile Kuveyt Üniversitesi'nde Araştırmacı öğretim üyesi olarak çalıştı.

1993 yılında kurulmuş olan Fırat Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'ne 19.07.1994 tarihinde kurucu dekan olarak atandı ve bu görevini 11.01.1999 tarihine kadar yürüttü. 18 Nisan 1999 tarihinde yapılan genel seçimlere Samsun'dan milletvekili adayı olarak katıldı. Seçilemedi.... Seçimden sonra, Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dinler Tarihi Anabilim dalındaki öğretim üyeliği görevine geri döndü.

1996 yılında Dışişleri Bakanlığı tarafından görevlendirilen heyetin üyesi olarak 15 gün süre ile İran'da bulundu. Yine 1997 yılında Türk-İsrail Kültür Andlaşması çerçevesinde, Cumhurbaşkanlığı adına İsrail'e giden heyette yer aldı ve oralandaki müzakerelere katıldı.

* Erciyes Üni. İlahiyat Fak. Öğr. Üyesi.

Bulunduğu tarihlerde Erciyes, Fırat ve İnönü üniversitelerinin değişik fakülte ve yüksekokullarında kendi esas alanından başka K. Kerim, Arapça İslam Tarihi, Osmanlıca, Selçuklu Kurumlar Tarihi, Türk Kültür Tarihi, Türk Din Tarihi gibi dersleri okutmuştur.

Öğretim üyeliği süresince yedi doktora, on yüksek lisans tezi yönetti.

İngilizce ve Arapça'yı iyi derecede, İbranice ve Farsça'yı orta derecede bilen Prof. Dr. Şaban Kuzgun, bir çok Avrupa ülkesinde bulunan sivil toplum kuruluşlarının davetlisi olarak konferanslara katılmıştır.

Evlü ve birisi erkek üç çocuk babası olan Prof. Dr. Şaban Kuzgun, Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dinler Tarihi Anabilim dalındaki görevini sürdürürken, Şanlıurfa'da katıldığı bir sempozyumdan dönerken, 14.05.2000 tarihinde Kayseri şehir girişinde geçirdiği elim bir trafik kazası sonucu vefat etmiştir. ...

Sevenlerinin tek tesellisi, kendisinin "eserlerim" dediği öğrencileri ve akademik hayatı boyunca yazdığı kitap, makale ve sunmuş olduğu çok değerli konferans bildirimleridir.

Merhum Şaban Kuzgun, akademik hayatı boyunca, onlarca doktora ve yüksek lisans tezi yönetmiş olup, Elazığ İlahiyat Fakültesi'ndeki görevi sırasında üzerinde ağırlıklı olarak durduğu ve tamamlamaya çalıştığı illerimizin dini coğrafyası projesi idi. Bazı illerimizi kapsayan projeler Onun yönetiminde tamamlanmış ama geri kalanları projede kalmıştır. Dileğimiz, Onun vefatıyla yarım kalan projesinin, öğrencileri tarafından tamamlanmasıdır.

Mekânı cennet olsun.

KİTAPLARI

- 1- *Hazar ve Karay Türkleri*, Ankara, 1985 (I. Baskı); 1993 (II. Baskı).
- 2- *İslam Kaynaklarına Göre Hz. İbrahim ve Hanıflık*, Kayseri, 1985.
- 3- *Dört İncil Farklılıkları ve Çelişkileri*, İstanbul, 1991 (I. Baskı); Ankara, 1996 (II. Baskı).
- 4- *Dinler Tarihi Dersleri*, Kayseri, 1993.
- 5- *Kayseri ve Çevresinde Ziyaret ve Ziyaret Yerleri* (Komisyon), Kayseri, 1996.

MAKALE ve BİLDİRİLERİ

- 1- "Misyonerlik ve Hıristiyan Misyonerliğinin Doğuşu", *Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, Kayseri, 1983, sa.1, s. 59-82.
- 2- "Arap Aleminde Dinler Tarihi Araştırmalarına Birkaç Örnek –Dört Adet Dinler Tarihi Kitabının Tenkidi Tanıtımı-", *Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, Kayseri, 1983, sa. 1, s. 301-311.

3- “Şehristani'nin Hayatı, Şahsiyeti, Eserleri ve “el-Milel ve'n-Nihal” İsimli Eserinin Dinler Tarihi ile İlgili Önemli Bölümlerinin Tercümesi”, *Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, Kayseri, 1985, sa. 2, s. 179-208.

4- “Kur'anı Kerime Göre Hıristiyanlık ve Hıristiyanlar, *Asrımızda Hıristiyan-Müslüman Münasebetleri*, İstanbul, 1993, s. 61-79.

5- “Biruni'ye Göre Dinler ve İslam Dini İsimli Çalışmasında Prof. Dr. Günay Tümer'in Metodu”, Sempozyum: 08-09 Kasım 1996, Ankara, *Dinler Tarihi Araştırmaları I*, Ankara, 1998, s. 121-122.

6- “Mukayeseli Dinler Tarihi Araştırmalarında Karşılaşılan Problemler ve Düşünülen Çözümleri”, *Türkiye I. Dinler Tarihi Araştırmaları Sempozyumu*, 24-25 Eylül 1992, Samsun 1992.

7- “Hıristiyan Misyonerlerin Türk-İslam Ülkelerindeki Faaliyetleri”, *Fırat Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, Elazığ 1999, sa. 4, s.

8- “Atalarımız Şamanist Değildi”, *Tarih ve Düşünce Dergisi*, sa. 5, 2000.

9- Hizbullahın Bekgraundu”, *Tarih ve Düşünce Dergisi*, sa. 6, 2000.

10- “Değişim ve Gelişim Sürecinde İslam”, *Türkiye Diyanet Vakfı Konferansı*, 4.7.1997.

11- “Hazarlar ve Karaylar” *Yeni Türkiye*, sa. 15 (Türk Dünyası Özel Sayısı c. II), Mayıs-Haziran 1997 Ankara.

12- Diyanet İslam Ansiklopedisi'nde madde (Hacer, 14/431-433; Ham, 15/395-396).